

УДК 016(=411.16):027.7:378.4(477.74)(049.32)

DOI: [https://doi.org/10.18524/2304-1447.2019.1\(21\).165937](https://doi.org/10.18524/2304-1447.2019.1(21).165937)

Мартинюк Едуард Іванович,

кандидат філософських наук,
доцент кафедри філософії та методології пізнання
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
керівник науково-дослідницького центру «Компаративістських досліджень
релігії»
вул. Єлісаветинська, 12, м. Одеса, 65082, Україна
тел.: (048) 723 62 87
e-mail: history@onu.edu.ua

Никитченко Олена Едуардівна,

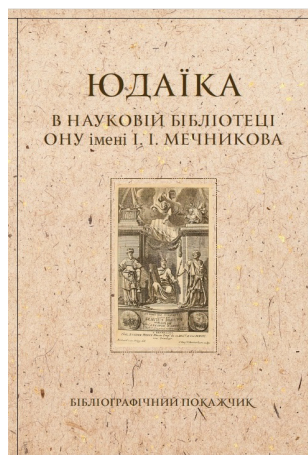
кандидат філософських наук,
доцент кафедри культурології, мистецтвознавства та філософії культури
Одеського національного політехнічного університету,
голова Одеського відділення української асоціації релігієзнавців
тел.: (048) 705 84 96
e-mail: cultonpu@gmail.com

**РЕЦЕНЗІЯ НА БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
«ЮДАЇКА В НАУКОВІЙ БІБЛІОТЕЦІ ОНУ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА»**

Юдаїка в Науковій бібліотеці ОНУ імені І. І. Мечникова : бібліогр. покажч. / авт. вступ. ст. та наук. ред. О. С. Петриківська ; упоряд. В. В. Самодурова ; гол. ред. І. М. Коваль ; відп. ред. М. О. Подрезова ; бібліогр. ред. О. С. Мурашко ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса : Фенікс, 2018. – 158 с. – (Книжкові колекції Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова).

В додатку № 3 цього видання міститься розвідка «Одеська періодична преса років революції та громадянської війни, 1917–1921» С. Л. Рубінштейна (витяги). Обґрунтовуючи свій бібліографічний посібник професор вказує: «З основних завдань наукових бібліографій СРСР одним з чергових треба визнати бібліографування літератури революційного часу!» (с. 123).

Приємно відмітити, що автори бібліографічного показника, що рецензується, зробили свою працю не надихаючись вже ніякою революцією, чи то партійними з'їздами, чи то іншими суспільно-значущими подіями, а представляють її як «першу спробу зібрати

ти відомості про книги з єврейської тематики, що містяться в фондах НБ ОНУ (с. 4). При тому, «акцент зроблено на якомога більш повне розкриття цієї складової університетської бібліотеки, що дає уявлення про різні аспекти життя єврейського народу» (с. 4).

Перша спроба виявилася вдалою, бо відповідає своєю складною структурою і науковим довідковим апаратом усім вимогам, що ставляться для цього жанру бібліографічних посібників.

Систематизований каталог містить такі розділи: загальні роботи з єврейства (історіографія, довідники, періодичні видання), бібліографічні книжки з історії єврейського народу (загальні праці з історії євреїв, біблійного періоду, епохи другого Храму і періоду Талмуду, середньовіччя, роботи з історії євреїв у новий і новітній часи). Виокремленні праці за географічною ознакою: євреї в Європі та світі, в Росії, в СРСР, в Україні, і також Одеські євреї. У спеціальному підрозділі зібрані книги про трагедію єврейського народу під час Вругої світової війни.

В іншу частину покажчика увійшли праці стосовно релігії, філософії, культури, етнографії, фольклору, мовознавства, палеографії, літературознавства (що стосується єврейства), є перелік праць єврейською мовою, і творів світової літератури на ній, та перелік одеських видань.

Як того потребує бібліографічне видання такого рівня, є у ньому й іменний покажчик.

Завдяки змістовного вступу доцента О. С. Петриківської «Judaica в фондах НБ ОНУ і сучасні дослідження єврейської історії та культури» та трьом додаткам: Боровий С. Я. Нариси з історії єврейської книги на Україні; Боровой С. Я. Еврейские газеты перед судом «ученых евреев» (два епізода), та Одеська періодична преса років революції та громадянської війни, 1917–1921 : бібліогр. розвідка / ред. та авт. вступ. ст. С. Л. Рубінштейн – цей бібліографічний покажчик, на наш погляд, можна розуміти ще і як онтологію чи хрестоматію з основних питань, що постали перед упорядниками значущого книжкового матеріалу.

Якщо це перша спроба, то будемо чекати продовження, тому треба вказати на деякі похибки, що не сприяють більш кращому вжитку цього і у такому вигляді цінного видання, щоб уникати їх при поширенні тиражу, чи розширенню каталогу.

Перш за все, недоліки електронного набору – це порушення словосполучень. По-друге, помилки перекладу: «Stern» як «Заря» – замість «Зірка», наприклад с. 2, та с. 66 – двічі. Не дуже вдалою, при періодизації видань з єврейської історії, є назва «Гітлерівська катастрофа» бо у цьому підрозділі йдеться про геноцид, Голокост, Шоа – Катастрофу саме єврейського народу.

І ще одне враження – при наявності унікальних книжок та видань, що стали бібліографічною рідкістю, дуже мало в бібліотеці сучасних розвідок з юдаїки, з усіх зрозумілих обставин, перш за все фінансування.

Можемо лише висловити побажання, щоб усі, хто в змозі це зробити, перш за все одеські громади, поповнили цінне надбання з єврейської літератури та наукових розвідок з юдаїки, що містяться в НБ ОНУ імені І. І. Мечникова.

Але і в існуючому вигляді бібліографічний покажчик, що рецензується дійсно стане в нагоді і фахівцям з юдаїки, і нашим студентам та мабуть усім, хто розуміє значення і просто цікавиться усіма питаннями, що стосуються різних аспектів життя єврейського народу.

Використовуючи як нагоду видання цього бібліографічного покажчика, наголошуємо на актуальній потребі мати такі посібники і в інших провідних бібліотеках міста та країни, хоча б онлайн, бо взірць вже існує.

Надійшла 15.04.2019 р.